

Pluja en el desert

Descriure escriure. Com s'aprèn a escriure.

Daniel Cassany. Empúries. Barcelona, 1987. 192 pàgines. 1.050 pessetes.

RAMON PLA i ARXÉ

A tothom li agradaria saber escriure bé: saber exposar els problemes amb incisiva claredat, ordenar les idees de manera convincent, encertar l'expressió justa, saber explicar i explicar-se. Però hom no deu saber com adquirir aquesta habilitat en un país, en això raríssim, sense textos ni tradició acadèmica que s'hi dediqui. El llibre de Cassany ha caigut com pluja en el desert i ha estat absorbit amb un èxit editorial notori. Em temo però que haurà estat adquirit des d'aquests interessos. De fet, el text més que ensenyar a escriure, el que fa és descriure els mecanismes que s'activen a la ment quan s'escriu, des de la perspectiva dels estudis de didàctica de la llengua i sobre una base psicolingüística.

Descriure escriure facilita així, sobretot, una síntesi utilíssima d'aquesta branca de la pedagogia: dels problemes que es planteja, de la terminologia que utilitza, i de les aportacions més rellevants i recents —minuciosament reproduïdes— de la gran tradició anglosaxona. El resultat és un text que confirmarà en el seu bon sentit els professors més desperts i els dotarà d'una sistematització que ampliarà i garantirà la seva intuïció. Els més obtusos, no ho arreglaran amb mètodes.

Però el text l'han de llegir també els que tinguin interessos a conèixer el complexíssim procés de formalització textual del pensament. I encara que el llibre no s'adreci als escriptors sinó als —com diria Bartes— escriptors, és curiós de constatar la convergència entre el que es reproduïx de F. Smith (56), D. G. Rohman (117) o L. Flower (126) i la tradició, diguem-ne, idealista de la teoria de la literatura per la via gairebé oposada del sentit comú, la verificació estadística i la pedagogia aplicada. Per sota de les enquestes, els gràfics i la pedagogia dels resums, hi ha una intel·ligència rigorosa del que és llegir i escriure perfectament sintònica amb la teoria de la literatura, que completaria i aclariria molt del que es descriu en el llibre. Llibres com aquest n'assaonen el terreny.

El País, dijous 6 d'octubre de 1988.